

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : TRI/ASEAN/0005

ชื่อโครงการ : การบูรณาการการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรการศึกษาด้านการ
ท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาประเทศอินโดนีเซีย

ชื่อนักวิจัย : ชุติมา โลงจิต

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

E-mail Address : june.longjit@gmail.com; siam67@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 ปี (1 มิถุนายน 2553 – 31 พฤษภาคม 2554)

การศึกษา “ASEAN: การบูรณาการการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาประเทศอินโดนีเซีย” ครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักในการวิจัยคือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาด้านการท่องเที่ยวของประเทศอินโดนีเซีย โดยใช้การรวบรวมเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นข้อมูลทั่วไปของประเทศอินโดนีเซียเพื่อสร้างความเข้าใจถึงลักษณะโดยรวมและบริบทของประเทศอินโดนีเซียในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากนี้มีการใช้วิธีการสัมภาษณ์ทั้งแบบเฉพาะกลุ่มและแบบตัวต่อตัวเพื่อให้ได้ข้อมูลปฐมภูมิที่สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิที่ได้รับมาจากการรวบรวมทั้งหมดถูกนำมาวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สามารถอธิบายได้ว่าการศึกษาด้านการท่องเที่ยวในระดับปริญญาตรีของประเทศอินโดนีเซียประกอบไปด้วยหลักสูตรสองหลักสูตรแตกต่างกันคือ หลักสูตรวิชาชีพชั้นสูง(D4) และหลักสูตรวิชาการวุฒิปริญญาตรี (S1) โดยทั้งสองหลักสูตรมีจุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตรที่ต่างกันเนื่องจากมีโครงสร้างวิชาและสัดส่วนของเนื้อหาวิชาการที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น หลักสูตรวิชาชีพชั้นสูงมีโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตรที่เน้นในการปฏิบัติงาน ในขณะที่หลักสูตรวิชาการมีโครงสร้างและเนื้อหาที่เน้นในทางทฤษฎีและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้ผลการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่าการบูรณาการวิชาการศึกษข้ามวัฒนธรรมในหลักสูตรการท่องเที่ยวของประเทศอินโดนีเซียสามารถกระทำได้โดยกำหนดให้เป็นวิชาแกนหรือวิชาเลือกในหลักสูตรที่สถาบันเปิดสอนอยู่ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้ยังไม่มีกำหนดวิชาดังกล่าวไว้ในหลักสูตรการท่องเที่ยวของ

ประเทศอินโดนีเซีย แต่มหาวิทยาลัยในประเทศอินโดนีเซียหลายแห่งได้สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาของตนได้มีการเรียนรู้ในวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความร่วมมือกันระหว่างสถาบันการศึกษาภายใต้บริบทของอินโดนีเซียสามารถกระทำได้ในระดับของสถาบันและในระดับประเทศซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากรัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรหลักในการพัฒนาความร่วมมือดังกล่าว ผลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้คาดว่าจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

คำหลัก : การศึกษาด้านการท่องเที่ยว หลักสูตรการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร
หลักสูตรงานต้อนรับและการบริการ

ABSTRACT

Project Code: TRI/ASEAN/0005

Project Title: Learning Each Other Through ASEAN Tourism Education:

The Case of Indonesia

Investigator: Chootima Longjit

The Faculty of Management Sciences, Kasetsart University, Sriracha Campus

E-mail Address: june.longjit@gmail.com

Project Duration: 1 Year (June 1st 2010 – May 31st 2011)

This research, "ASEAN: Learning Each Other Through ASEAN Tourism Education: The Case of Indonesia" aims to build an overall understanding of tourism education in Indonesia. On-line documentation regarding Indonesia and its education system was used to develop a research site's context, while primary data obtained from focus group interviews and face-to-face interviews were mainly used to answer the research objectives. By using a qualitative analytical approach, this study can clarify that at present, the tourism education provided to Indonesian undergraduate students consists of two different education levels: vocational education (Diploma 4) and liberal education (Bachelor/S 1). Both courses have their own strengths and weaknesses according to differences between their course structures and contents. For example, the structure and content of Diploma 4 education focuses on operational skills while the structure and content of S1 focuses on theoretical and analytical skills. Thus, this research finds that a cross-cultural subject with an ASEAN emphasis, as a focus of this study, is not stated in any tourism course provided in Indonesia although some Indonesian universities collaborate with universities in neighbor countries to organize students' activities in order to ensure that their students have opportunities to learn other cultures. To incorporate this cross-cultural subject in the curriculum, whether it is a core or selective subject, is a possible approach for integration. This research outcome also indicates that collaboration

with Indonesian universities within Indonesian context can be done in both in institutional level and in national level. These results are expected to be used as a database regarding tourism education information of ASEAN countries that can be helpful for better development and improvement for equivalent standard of tourism education throughout the ASEAN community.

Keywords: Tourism Education, Education Curriculum, Curriculum Structure, Curriculum Content, Hospitality and Service Courses